

Pappersförpackningar

Avfallsplan 2014

Innehåll

Inledning	3
Avfallspolitik	4
Vision, mål, aktivitet och uppföljning	5
Miljöbedömning	8
Fakta om Värmdös avfall	9
Handlingsplan	12

Inledning

Kommunen ansvarar för insamling och behandling av hushållens avfall, utom för material som papper, förpackningar, metall med mera. Det har materialbolag ett producentansvar att samla in och återvinna. Verksamheter, handel, industrier, företag med mera har ett eget ansvar att se till att deras avfall hanteras på ett hälso- och miljömässigt sätt.

Syftet med avfallsplaneringen är att minimera, återanvända, återvinna eller i sista hand deponera avfall på ett sätt som gör att råvaror och material så långt möjligt nyttjas uthålligt. Enligt miljöbalken ska kommunfullmäktige fastställa en renhållningsordning, som består av lokala föreskrifter och en avfallsplan. Värmdös avfallsföreskrifter innehåller bestämmelser om hur avfallet sorteras, förvaras och hämtas. I avfallsplanen redovisas mål och åtgärder för hantering av olika avfallslag.

Avfallsplanering

Kommunen ska upprätta och anta en avfallsplan som ska ses över vart fjärde år. Planen ska innehålla uppgifter om avfall och om kommunens åtgärder för att tillsammans med

andra aktörer som berörs minimera avfallsmängden och farligheten i avfallet. Ny plan och nya föreskrifter antogs av kommunfullmäktige 2014-06-18 §92.

Närmare bestämmelser om ansvar, sortering och insamling redovisas i avfallsföreskrifterna.

Kommunen fastställer årligen en renhållningstaxa med avgifter för att omhänderta hushållens avfall.

Kommunens ansvar

Kommunen har ett övergripande ansvar för att ta hand om hushållens avfall. Värmdö kommun anlitar entreprenör för att hämta hushållsopor. Grovt avfall och återvinningsmaterial ska medborgarna lämna på återvinningscentraler, ÅVC, eller återvinningsstationer, ÅVS. Även matavfall ska sorteras ut för att rötas för biogasutvinning.

Kommunen ansvarar även för allmän nedskräpning. Allmänna platser städas och förses med sopkärl av passande slag.

Producenternas ansvar

Producenterna ansvarar för att det finns lämpliga samlings- och be-

handlingssystem för förpackningar, däck, returpapper, bilar, elektriska och elektroniska produkter, batterier, läkemedel, samt radioaktiva produkter. Producenterna ska se till att denna typ av produkter är resursnåla, lätta att återvinna och inte innehåller farliga ämnen.

Verksamheters ansvar

En verksamhet avgör själv vem som ska ta hand om det avfall som inte är hushållsavfall eller liknande. Man är skyldig att sortera ut avfall som producenter är ansvariga för och träffa avtal om hur det ska återvinnas.

Fastighetsägarens och nyttjanderättsinnehavare ansvar

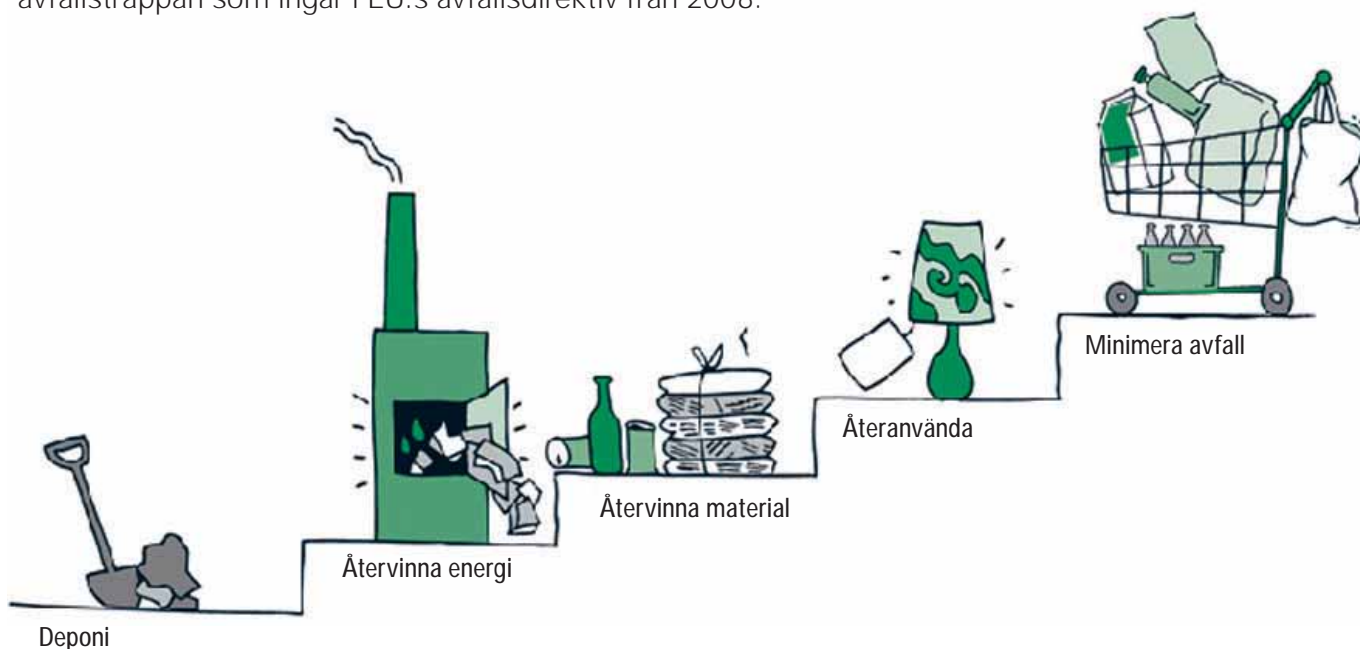
Fastighetsägare och nyttjanderättsinnehavare ska ta hand om sitt avfall i enlighet med avfallsplanen och betala avgift för insamling, transport, återvinning och annan behandling av avfall. De ska vidare sortera och lämna avfall vid ÅVS eller ÅVC som ingår i producentansvaret. Farligt avfall lämnas på miljöstationer eller ÅVC.

Enkel lösning på återvinning i skärgården

Avfallspolitik

Avfall ska hanteras som en resurs inom Europa. Utgångspunkten är behandling enligt avfallstrappan som ingår i EU:s avfallsdirektiv från 2008.

Gemensamma mål i EU:s avfallsdirektiv

- Till 2020 ska 50 % av papper, glas, metall och plats återanvändas eller återvinnas.
- Till 2020 ska 70 % av bygg- och rivningsavfall återanvändas eller återvinnas.
- Till 2015 ska separat insamling ske av papper, metall, plats och glas.

För att styra all verksamhet mot en hållbar utveckling har Sverige 16 nationella miljö kvalitetsmål. Tre av målen berör avfall:

- God bebyggd miljö
- Begränsad klimatpåverkan
- Giftfri miljö

I Sveriges avfallsplan 2012-2017 – Från avfallshantering till resurshushållning prioriteras fem områden, som samhällets aktörer gemensamt ska samverka kring:

- Hushållsavfall ska återanvändas och återvinnas mer genom enkla och bättre system

- Bygg- och rivningsavfall ska återanvändas och återvinnas till 70 %.
- Resurshushållning i livsmedelskedjan så hälften av näringen eller energin tas till vara.
- Avfallsbehandling; bättre hantering av skrotbilar, deponier, förbränning och lagring av avfall.
- Illegal export ska inte förekomma.

De viktigaste reglerna om avfallshantering finns i miljöbalken, avfallsförordningen och den lokala renhållningsordningen. Vid all hantering av avfall ska man följa de allmänna hänsynsreglerna samt reglerna för avfall och producentansvar i miljöbalken. I förordningen finns definitioner och bestämmelser om hantering av avfall. Värmdös avfallsföreskrifter finns på kommunens hemsida.

Enligt balken ska kommunen ha en heltäckande avfallsplanering. Planen ska ses över vart fjärde år.

Värmdös avfallsplan utgår från EU:s och Sveriges mål och prioriteringar. Planen baseras på kommu-

nens vision och mål. Under varje mål anges delmål och aktiviteter. I avsnitt Fakta redovisas uppgifter om Värmdös avfall och i avsnitt Handlingsplan framgår vilka insatser som görs och av vem för att uppnå målen.

Inriktningsmålet för Värmdö

Inriktningsmålet för Värmdö inom miljö och samhällsbyggande är ett hållbart Värmdö. Vi ska utveckla Värmdö så att en omställning till en mer hållbar livsstil underlättas. Här skapar vi ett samhälle där sociala, ekonomiska och ekologiska aspekter värderas lika. Värmdö ska vara en attraktiv kommun att vistas och arbeta i. Vi erbjuder ett liv med både natur, skärgård och pulserande lokala samhällen med närhet till Stockholm.

Vision, mål, aktivitet och uppföljning

Vision

Värmdö kommun ska utveckla en hållbar avfallshantering, som underlättar för medborgare att minska mängden avfall och farligheten i avfallet samt återanvända, återvinna och energiutvinna mer avfall.

Mål

Mål 1: Förebygga uppkomst av avfall och nedskräpning

Mål 2: Öka återanvändningen

Mål 3: Öka återvinningen av material och energi

Mål 4: Öka insamlingen av farligt avfall

Mål 5: Förbättra service, insamling och arbetsmiljö

Aktiviteter

Under respektive mål redovisas de aktiviteter som kommunen planerar till 2020 för att uppfylla målen inom avfallsområdet.

Uppföljning

Genom inspektioner i fält och mätningar kontrolleras att uppsatta mål nås inom utsatt tid. För att jämföra över tiden och med andra kommuner används nyckeltal.

Fakta om Värmdös avfall redovisas på sidan 9. Uppgifter om avfall redovisas av alla kommuner till branschorganisationen Avfall Sverige.

Handlingsplan

I Handlingsplan, se sidan 12, redovisas mål, aktiviteter, tider, ansvar samt resurser i tabellform.

Insamling av grovavfall på Sandhamn.

Mål 1

Förebygga uppkomst av avfall och nedskräpning

Förebygga uppkomsten av avfall är det första och viktigaste steget på EU:s avfallstrappa. Både minska matsvinn och minskad nedskräpning av prioriterade områden i den nationella avfallsplanen.

Avfall från bygg- och anläggningssektorn, textilier, mat- och hushållsavfall samt elektronikavfall tillhör de avfallsslag som ger störst miljövinst om man förebygger. Nedskräpning påverkar alla, inte minst vår syn på natur och miljö.

Delmål Mängden avfall per invånare ska vara oförändrad eller minska

- Aktiviteter**
1. Information och utbildning för att påverka livsstil.
  2. Redovisning av olika typer insamlat avfall på kommunens hemsida

Delmål Minska matavfallet med 20 % i kommunens serveringar

- Aktiviteter**
1. Information om produktion av mat och matens kostnader och betydelse
  2. Återanvända mera mat i serveringar eller skänka bort mat

Delmål Minska nedskräpningen

- Aktiviteter**
1. Påverka attityder genom samverkan med Häll Sverige Rent
  2. Införa budskapet Noll-tolerans mot skräp och klotter
  3. Anordna insamlingskampanjer, gemensam städning av utemiljöer och skräpplockning i naturen
  4. Placera ut fler och bättre insamlingskärl på gator och torg
  5. Förbättra tömning och städning av återvinningsstationer

Mål 2

Öka återanvändningen

Ett bra sätt att spara resurser är att återanvända material. I Sverige konsumeras 15 kg kläder per person och år. Hälften slängs i restavfall, men allt mer går till second-hand och insamlingar. Genom att bygga upp ett återbruk där kommuninvånare kan lämna saker som andra kan nyttja stimuleras återanvändning.

Delmål Lämna mer till återanvändning

- Aktiviteter**
1. Lämna mer prylar och kläder till återanvändning via ÅVC eller secondhandbutiker
  2. Sälja mer möbler och prylar via nätet
  3. Lämna prylar, möbler med mera för återbruk

Delmål Underlätta återanvändning

- Aktiviteter**
1. Placera ut kärl för återanvändning på återvinningsstationer
  2. Bygg upp en anläggning för återbruk

Mål 3

Öka återvinning av material och energi

Avfall ska ses som en resurs. Genom att sortera och samla in olika fraktioner kan råmaterial användas flera gånger innan det till slut oftast går till någon form av energiutvinning. Träffber kan användas upp till sju gånger och stål och aluminium i princip oändligt många gånger. Bra hushållsnära system kombinerat med väl anlagda och skötta återvinningscentraler och -stationer utgör grunden för samhällets materialåtervinning.

Delmål Öka insamling av matavfall till biologisk behandling

- Aktiviteter**
1. Sortera ut och samla in hushållens matavfall
  2. Sortera ut och samla in matavfall från restauranger, storkök och butiker
  3. Nyttja matavfall till biogas och växtnäring

Delmål Öka insamling av trädgårdsavfall till biologisk behandling eller energiutvinning

- Aktiviteter**
1. Ta emot mer kompost på ÅVC för biologisk behandling
  2. Ta emot mer trädgårdsavfall och flis på ÅVC för energiutvinning

Delmål Öka insamling av grovavfall

- Aktiviteter**
1. Förbättra möjligheterna att lämna grovt avfall genom bättre tillgänglighet och kapacitet på ÅVC
  2. Anlägga en ny ÅVC i centralt läge
  3. Anordna insamling av grovavfall i skärgården

Delmål Öka insamling av textilavfall

- Aktiviteter**
1. Förbättra information om vilka kläder som kan återanvändas respektive materialåtervinnas på ÅVC

Delmål Underlätta för verksamheters materialåtervinning

- Aktiviteter**
1. Skapa möjligheter för visst lokalt omhändertagande av verksamhetsavfall

Delmål Underlätta återvinning

- Aktiviteter**
1. Placera ut fler ÅVS i samband med detaljplanering
  2. Förbättra information, utformning och städning vid ÅVS

Mål 4

Öka insamling av farligt avfall

Det är viktigt att få bort det farliga avfallet ur materialflödet. I dagens samhälle ökar mängden farligt avfall inte minst genom tillkomsten av ständigt nya och mera komplexa kemikalier. Källsortering, väl utbyggd insamling och destruktion är bästa sättet att minska spridningen av icke önskvärt farligt avfall. Målet bör vara att eliminera spridningen av farligt avfall.

Delmål Få bort allt farligt avfall ur hushållens sopkärl

- Aktiviteter**
1. Informera om farligt avfall och var det ska lämnas
  2. Ha väl placerade ÄVS och ÄVC
  3. Insamling av farligt avfall i skärgården

Mål 5

Förbättra service, insamling och arbetsmiljö

Avfall är en del i vårt samhälle och hanteras bra om praktiska system för att lagra, lämna, samla in, återvinna med mera prioriteras i samhällsbyggnadsgandet. Det ska vara lätt att lämna och hämta avfall - bra arbetsmiljö är numer en viktig del i all avfallshandling.

Delmål Förbättra service

- Aktiviteter**
1. Öka tillgängligheten vid kundservice på samhällsbyggnadskontoret
  2. Förbättra informationen om roller, ansvar och system för avfallshandling

Delmål Förbättra insamling av hushållsavfall

- Aktiviteter**
1. Anpassa insamling av hushållsavfall och matavfall till medborgarnas behov
  2. Utveckla flexibla insamlings-system för olika bebyggelse-områden

Delmål Förbättra arbetsmiljön

- Aktiviteter**
1. Ta bort säckhämtning på fastlandet
  2. Verka för att hämtställen i flerbostadshus moderniseras
  3. Förbättra arbetsmiljön genom avtal med entreprenörer
  4. Verka för att avstånd till kärl och slamtömning minimeras

Rent och snyggt är A och O för en bra renhållning

Miljöbedömning

Översiktliga planer och program ska miljöbedömas för att belysa vilka effekter på miljö och hälsa som planen beräknas få. Är konsekvenserna av planen omfattande ska en särskild miljökonsekvensbeskrivning göras. I samband med att miljöbedömningen görs ska samråd ske med länsstyrelsen.

Avfallsplaneringen bedöms sammantaget ha övervägande positiva miljö- och hälsoeffekter för att fler åtgärder genomförs för att minska avfall, öka återanvändning och återvinning samt minska avfallsets farlighet. Exempelvis har kommunen infört separat insamling av matavfall för biologisk återvinning.

Nollalternativ

Vid bedömning av konsekvenser av mål och åtgärder har förra avfallsplanen valts som nollalternativ. De sammantagna konsekvenser som kan noteras är att insamlingen i kommunen strukturerats bättre, att andelen insamlat avfall ökat samt att andelen

som går till återanvändning och återvinning ökat.

Jämfört med tidigare så bedöms att den ökade andelen produkter som återanvänds kommer att ge en positiv miljöpåverkan. Biologisk behandling av kompostmaterial och matavfall ger biogas som leder till mindre utsläpp av klimatpåverkande koldioxid samt andra miljö- och hälsostörande ämnen till luft. Restprodukten blandas med slam till jordförbättringsmedel.

Hållbar avfallshantering

På sikt bedöms avfallshantering genom hög andel återanvändning och återvinning minska åtgången på ändliga mineral och råvaror. För att

materialanvändningen ska minska radikalt krävs en förändrad livsstil och andra konsumtionsvanor.

Fler aktiviteter i avfallsplanen syftar till en mera hållbar avfallshantering i Värmdö.

Bedömning

Sammanfattningsvis bedöms de negativa konsekvenserna av genomförandet av förslaget till avfallsplan vara små. De positiva effekterna bedöms överstiga de negativa. Avfallsplanens inriktning ligger i linje med en hållbar utveckling och ansluter till nationella miljökvalitetsmål.

Djurö återvinningscentral (AVC).

Fakta om Värmdös avfall

Med avfall avses varje ämne, föremål eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med (miljöbalken 15 kap. 1 §).

Avfallskategorier

Brännbart avfall: sådant avfall som brinner utan energitillskott.

Bygg- och rivningsavfall: avfall från nyproduktion, rivning och renovering.

Elavfall eller elektriska och elektroniska produkter: produkter som behöver eller överför el.

Ej branschspecifikt avfall: kasserade varor eller material som inte omfattas av producentansvar.

Farligt avfall: avfall som innehåller ämnen som kan vara farliga för människor, djur eller miljön.

Grovavfall: avfall som är tungt eller skrymmande och inte kan samlas in i säck eller kärl.

Hushållsavfall: avfall som kommer från hushåll och liknande avfall från annan verksamhet.

Kärlsopor: avfall som normalt läggs i soppåse och sedan i kärl.

Latrin: avfall från torrtoalett.

Matavfall: biologiskt lätt nedbrytbart avfall eller livsmedelsavfall från hushåll eller verksamhet.

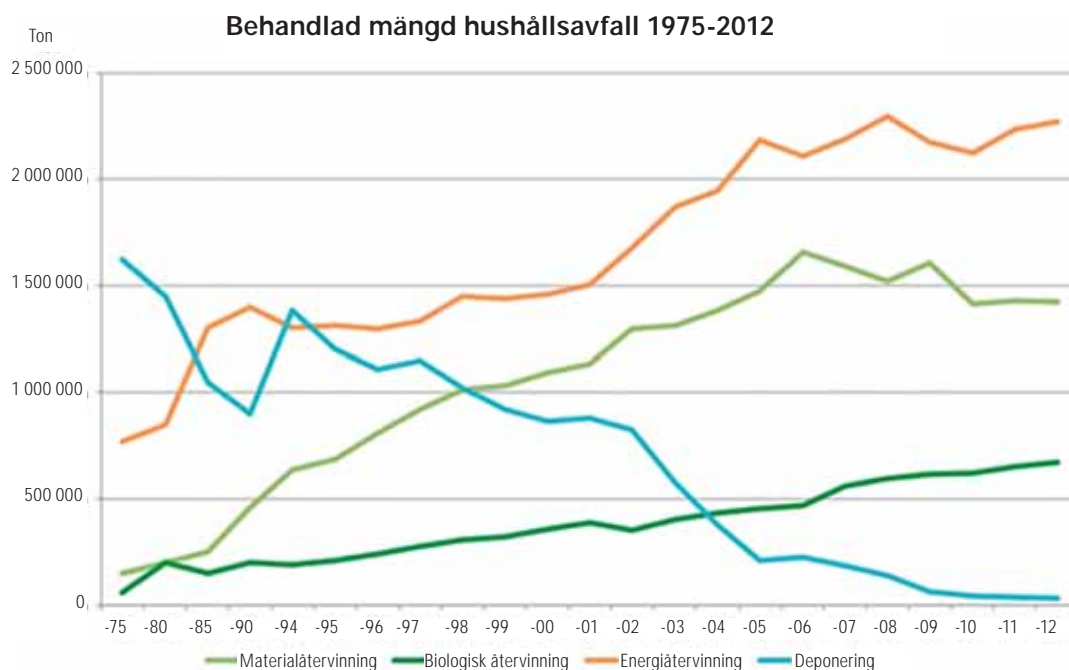
Stickande och skärande avfall: sprutor och kanyler från egenvård eller liknande.

Trädgårdsavfall: komposterbart eller flisbart avfall från normal trädgårdsskötsel.

Övrigt hushållsavfall: är det som kvarstår när grovavfall, matavfall, farligt avfall, matoljor, trädgårdsavfall, latrin, slam, producentansvarsavfall och annat hushållsavfall sorterats ut.

Behandlingstrender

Återvinning av material och biologisk behandling av avfall ökar medan deponering minskar i Sverige. Den långsiktiga trenden är att mängden avfall ökar. I lågkonjunktur minskar mängden något.

Källa: Avfall Sverige

	Återvinning	Biologisk behandling	Förbränning	Deponering	Destruktion	Annan behandling	Totalt antal ton
Hushållsavfall			10 400				10 400
Matavfall		280					280
Träavfall			3 000				3 000
Farligt avfall	3		220		1		224
Glas	29						29
Tidningar	44						44
Wellpapp	181						181
El- och elektronikavfall	767						767
Grovavfall			5 700	22			5 722
Metall	983						983
Summa	2 007	280	19 320	22	1		21 630

Insamlingstrender

Andelen avfall som behöver samlas in minskar för att allt mer källsorteras. Utvecklingen är viktig för att uppnå mera hållbara materialflöden i samhället.

I Sverige och i Värmdö dominerar insamling av hushållsavfall med bak- och sidlastad sopbil. Flerfacksfordon är vanliga i kommuner som hämtar flera fraktioner vid hemmet. I Värmdö samlas sen 2012 matavfall in separat från hushåll som valt det. Matavfallet rötas och används som biogas och växtnäring.

Avfallet från skärgården samlas in i säckar och förs med båt till Bolvik där det komprimeras inför transport till Högdalens fjärrvärmeanläggning där det bränns i likhet med övrigt hushållsavfall som inte återvinns. Värmeenergin från förbränningen används som fjärrvärme.

I Sverige samlas 460 kg hushållsavfall in per invånare och år. I Värmdö samlas 590 kg in per person. Det är 130 kg mer för att sopor från fritidsboende ingår i kommunens statistik. Nedan redovisas uppgifter om behandling och omhändertagen mängd av några olika avfallslag i kommunen 2013.

Totalt sett samlas det in ungefär 21 600 ton avfall i Värmdö kommun. Hälften går till förbränning – ett bra sätt att reducera mängden avfall i en

storstadsregion och samtidigt utnyttja energipotentialen. Den ungefärliga fördelningen anges i tabellen nedan.

Andel av avfall till olika behandlingsformer	Procent
Materialåtervinning	9,3
Biologisk behandling	1,3
Förbränning	89,3
Deponering	0,1
Destruktion och slutförvar av farligt avfall	0
Annan behandling	0

Behandlingsformer av avfall från Värmdö

Hushållsavfall går till förbränning i Högdalens fjärrvärmeverk. Utsorterat matavfall komposteras och rötas till biogas och växtnäring på Sofielunds avfallsanläggning.

Sorterat grovavfall som trä, ris och brännbart avfall används för energiutvinning. Metalls-krot, glas och pappersavfall återanvänds. Restavfall krossas och bränns för värmeutvinning.

Latrin samlas in från ett par hundra hushåll och körs till Salmunge i Norrtälje där det finns en tömningsrobot som tömmer i komposteringsanläggning. Merparten av all latrin från olika TC-lösningar komposteras.

Slam från enskilda avloppsanläggningar hämtas av entreprenör och körs till Tjustvik där det pumpas in i den kommunala avloppsreningen i Käppalaverket. Slam från skärgården hämtas med båt och sänds till Tjustvik.

Producentansvarsavfall i form av förpackningar, papper, wellpapp, däck, batterier, el- och elektronikskrot med mera återvinns av respektive materialbolag.

Övrigt avfall från verksamheter samt bygg och rivningsavfall tas om hand på olika återvinnings- eller destruktionsanläggningar enligt avtal mellan parterna. Processvattnet från porlinsstillverkningen i Gustavsberg renas i sedimenteringsbassänger innan det släpps ut i Baggensfjärden och Farstaviken.

Flertalet mindre företagare transporterar själva eller låter entreprenör transportera verksamhetsspecifikt avfall till Kovik eller annan behandlingsanläggning.

Farligt avfall från hushåll samlas in på ÅVC eller miljöstationer för omhändertagande. Företag anlitar transportör som har tillstånd av länsstyrelsen att köra farligt avfall till behandlingsanläggning.

I kommunen finns äldre nedlagda deponier som kan orsaka markföroreningar. Deponierna finns listade i den kartering av förorenade områden som länsstyrelsen upprättat.

Slamtömning i skärgården.

Organisation

Samhällsplaneringsnämnden har ansvar för avfallsfrågor. Den interna administrationen handhas av VA- och renhållningsenheten på samhällsbyggnadskontoret. Värmdö kommun handlar upp entreprenör som sköter insamling av hushållsavfall. I skärgården sköts hämtningen av lokala entreprenörer.

Den kommunala renhållningen är en avgiftsfinansierad verksamhet som i Värmdö omsätter cirka 65 Mkr per år. Avgiften varierar beroende på antal hämtningar, kärl och matavfalls-sortering. Den största delen av taxan utgörs av ersättning till entreprenörer för hämtning och transport av avfallet samt för behandling. Avgiften

täcker också kostnader för insamling och behandling av grovavfall, kylmöbler och farligt avfall. Kostnader för avfallsplanering, administration samt inköp och underhåll av utrustning ingår även i avgiften. Kommunens avfallstaxa fastställs årligen av kommunfullmäktige.

Abonnenter

I kommunen finns cirka 40 000 invånare, men sommartid mer än fördubblas antalet boende genom alla fritidshusboende och besökande. Den ungefärliga fördelningen framgår av tabellen bredvid. Den stora andelen fritidshus och mängden hushåll i skärgården gör Värmdö unik med

en totalt sett hög andel hämtningsställen spridda över ett stort geografiskt område. Sommartid fördubblas volymen hushållsavfall.

Abonnenter

Hushåll på fastlandet	15 000
Fritidshushåll på fastlandet	12 500
Lägenheter i flerbostadshus	4 500
Hushåll på öarna	500
Fritidshushåll på öar	50

Handlingsplan

Handlingsplan för Mål 1: Förebygga uppkomst av avfall och nedskräpning

Delmål	Aktivitet	Ansvarig/Utförare	Tid/Intervall	Finansiering
Mängden avfall per invånare ska vara oförändrad eller minska	Information och rådgivning för att påverka livsstil	VA- och renhållningsenheten (VA/RH)	Årligen	Renhållningstaxan (RT)
	Redovisning av olika typer av insamlat avfall	VA/RH	Årligen	RT
Minska matavfallet med 20 % i kommunens serveringar	Information om produktion av mat och matens kostnader och betydelse	Kundval och finansiering samt ansvariga inom skolor, förskolor och boenden	Löpande	Anslag
	Återanvända mera mat i serveringar eller skänka bort mat	Ansvariga inom skolor, förskolor och boenden	Löpande	Anslag/Peng
Minska nedskräpning	Påverka attityder genom samverkan med Håll Sverige Rent	Samhällsbyggnadskontoret (SBK)	Löpande	Anslag
	Införa budskapet nolltolerans mot skräp och klotter	SBK	-	Anslag
	Anordna insamlingskampanjer, gemensam städning av utemiljöer och skräpplockning	SBK och väghållare	Årligen	Anslag
	Placera ut fler och bättre insamlingskärl på gator och torg	SBK	Löpande	Anslag
	Förbättra tömning och städning av ÄVS	Materialbolagen genom FTI	Löpande	Finansiering genom priset på produkter

Handlingsplan för Mål 2: Öka återanvändningen

Delmål	Aktivitet	Ansvarig/Utförare	Tid/Intervall	Finansiering
Lämna mera till återanvändning	Lämna prylar och kläder till återanvändning via ÄVC eller second-handbutiker	VA/RH	Löpande	RT
	Sälja mera möbler och prylar via nätet	Enskilda	Löpande	-
	Lämna möbler, prylar mm till återbruk	Enskilda	Löpande	-
Underlätta återanvändning	Placera ut kärl för återanvändning på ÄVS	VA/RH och insamlingsorgan	Löpande	Självfinansierande
	Bygga upp en anläggning för återbruk	SBK	-	Anslag

VA/RH = VA- och renhållningsenheten vid samhällsbyggnadskontoret
 SBK = Samhällsbyggnadskontoret
 BMK = Bygg- och miljökontoret
 Årligen = Ses över eller följs upp en gång per år

Löpande = Görs inom ramen för pågående verksamhet
 Vid behov = Görs vid behov inom ordinarie verksamhet
 RT = Renhållningstaxan
 Anslag = Finansieras med skattemedel över budget

Matavfall går vidare för tillverkning av biogas till bl a fordonbränsle.

Handlingsplan för Mål 3: Öka återvinning av material och energi

Delmål	Aktivitet	Ansvarig/Utförare	Tid/Intervall	Finansiering
Öka insamling av matavfall till biologisk behandling	Sortera ut och samla in hushållens matavfall	VA/RH	Löpande	RT
	Sortera ut och samla in matavfall från restauranger, storkök och butiker	VA/RH	Löpande	RT
	Nyttja matavfall till biogas och växtnäring	VA/RH	Löpande	RT
Öka insamling av trädgårdsavfall för energiutvinning	Ta emot mer trädgårdsavfall och flis på ÅVC för energiutvinning	VA/RH	Löpande	RT
Öka insamling av grovavfall	Förbättra möjligheterna att lämna grovt avfall genom bättre tillgänglighet och kapacitet på ÅVC	VA/RH	Löpande	RT
	Anlägga en ny ÅVC i centralt läge	VA/RH	-	RT
	Anordna insamling av grovavfall i skärgården	VA/RH	Årligen och löpande på större öar	RT
Öka insamling av textilavfall	Förbättra informationen om vilka kläder som kan återanvändas respektive materialåtervinnas	Allmän information	Löpande	-
Underlätta för verksamheters materialåtervinning	Skapa möjligheter för visst lokalt omhändertagande av verksamhetsavfall	VA/RH	Löpande	Avgiftsfinansieras
Underlätta återvinning	Placera ut fler ÅVS	SBK	Löpande	Anslag
	Förbättra information och städning vid ÅVS	VA/RH och FTI	Löpande	RT

VA/RH = VA- och renhållningsenheten vid samhällsbyggnadskontoret
 SBK = Samhällsbyggnadskontoret
 BMK = Bygg- och miljökontoret
 Årligen = Ses över eller följs upp en gång per år

Löpande = Görs inom ramen för pågående verksamhet
 Vid behov = Görs vid behov inom ordinarie verksamhet
 RT = Renhållningstaxan
 Anslag = Finansieras med skattemedel över budget

Bod för sopor och toaletter i naturhamn

Insamling av grovavfall i skärgården.

Handlingsplan för Mål 4: Öka insamling av farligt avfall

Delmål	Aktivitet	Ansvarig/Utförare	Tid/Intervall	Finansiering
Få bort allt farligt avfall ur hushållens sopkärl	Informera om farligt avfall och var det ska lämnas	VA/RH	Årligen	RT
	Inrätta fler och väl placerade ÅVC	VA/RH	Vid behov	RT
	Insamling av farligt avfall i skärgården	VA/RH	Årligen	RT

Handlingsplan för Mål 5: Förbättra service, insamling och arbetsmiljö

Delmål	Aktivitet	Ansvarig/Utförare	Tid/Intervall	Finansiering
Förbättra service	Öka tillgängligheten vid kundservice på SBK	SBK	Löpande	RT
	Förbättra information om roller, ansvar och system för avfallshantering	Kommunen	Löpande	Anslag
Förbättra insamling av hushållsavfall	Anpassa insamling av hushållsavfall och matavfall till medborgarnas behov	VA/RH	Löpande	RT
	Utveckla flexibla insamlingsystem för olika bebyggelseområden	VA/RH	Vid ny exploatering	RT
Förbättra arbetsmiljön	Ta bort säckhämtning på fastlandet	VA/RH	Löpande	RT
	Verka för att hämtställen i flerbostadshus moderniseras	VA/RH och fastighetsägare	Vid behov	Fastighetsägarens budget
	Förbättra arbetsmiljön genom avtal med entreprenörer	VA/RH	Vid behov	RT
	Verka för att avstånd till kärl och slamtömning minimeras	SBK och BMK	Löpande	Anslag

VA/RH = VA- och renhållningsenheten vid samhällsbyggnadskontoret

SBK = Samhällsbyggnadskontoret

BMK = Bygg- och miljökontoret

Årligen = Ses över eller följs upp en gång per år

Löpande = Görs inom ramen för pågående verksamhet

Vid behov = Görs vid behov inom ordinarie verksamhet

RT = Renhållningstaxan

Anslag = Finansieras med skattemedel över budget

